

Co tvoří předmět dědictví?

Smrtí fyzické osoby jako objektivní právní skutečnosti dochází k právním následkům týkajících se subjektivních práv a povinností zemřelé osoby. Dědění je v českém právu chápáno jako přechod majetkových práv a povinností zemřelého (zůstavitele) na jeho právní nástupce (dědice) přímo ze zákona, a to již okamžikem smrti zůstavitele. Práva a povinnosti zůstavitele, která byla těsně spjata s jeho existencí (zejména práva osobností), zanikají jeho smrtí.

Smrtí fyzické osoby jako objektivní právní skutečnosti dochází k právním následkům týkajících se subjektivních práv a povinností zemřelé osoby. Dědění je v českém právu chápáno jako přechod majetkových práv a povinností zemřelého (zůstavitele) na jeho právní nástupce (dědice) přímo ze zákona, a to již okamžikem smrti zůstavitele. Práva a povinnosti zůstavitele, která byla těsně spjata s jeho existencí (zejména práva osobností), zanikají jeho smrtí.

Aby mohlo dojít k přechodu dědictví na dědice, vyžaduje zákon (občanský zákoník) splnění čtyř předpokladů: A) Musí dojít ke smrti zůstavitele event. musí dojít zákonným způsobem k jeho prohlášení za mrtvého. B) Zůstavitel musí po sobě zanechat alespoň nějaký majetek k dědění (viz. níže). C) Musí zde být alespoň jeden ze dvou dědických titulů - závěť, zákon. D) Musí existovat alespoň jeden způsobilý dědic.

K dědění tedy může dojít pouze v případě, pokud smrtí zůstavitele nezanikala majetková práva a povinnosti, která jsou způsobilá být předmětem dědické posloupnosti. V případě, že zůstavitel nezanechal žádný majetek nebo zanechal jen majetek nepatrné hodnoty, soud řízení zastaví. Nejčastějším předmětem dědictví je právo vlastnické - věci movité (i motorové dopravní prostředky), věci nemovité. Vedle vlastnického práva se předmětem dědictví stávají také práva autorská, i když obsahují některé zvláštní specifika. Zvláštní úpravu obsahuje i přechod nájmu bytu. Jak již bylo zmíněno, nepatří mezi práva, která nejsou předmětem dědictví, zejména práva osobnostní, jež se týkají tělesné integrity, osobní cti a důstojnosti zemřelého, jakož i práva osobní, která jsou úzce spjata s osobou zemřelého. Smrtí zůstavitele zaniká také věcné břemeno vázané na osobu zemřelého, dále zaniká i závazek z vedlejší úmluvy o předkupním právu založený kupní smlouvou. Byl-li zůstavitel za svého života zmocněn na základě plné moci ke konání právních úkonů, zaniká jeho smrtí také tato plná moc.

Byl-li zůstavitel výlučným vlastníkem věci, dědí se tato věc, byl-li předmět ve společném vlastnictví více osob, stává se předmětem dědictví pouze zůstavitelův podíl. Žil-li zůstavitel v manželství a byl-li před smrtí jednoho z manželů podán návrh na vypořádání společného jmění, pak soud společné jmění vypořádá a určí, co připadne pozůstalému manželovi a co zůstaviteli, tj. co se stane předmětem dědictví a nebyl-li za života manželů podán návrh na vypořádání společného jmění, soud v dědickém řízení nejprve určí obecnou cenu majetku ve společném jmění v dne smrti zůstavitele a rozhodne, co z tohoto majetku do dědictví patří a co patří pozůstalému manželovi. Toto řízení probíhá dle zásad pro vypořádání společného jmění manželů stanovených v občanském zákoníku. Přihlíží se zejména k poměru získání a udržení společných věcí každým z manželů a jejich péči o rodinu, významným hlediskem je také zájem a potřeby nezletilých dětí.

Častou otázkou je problematika dědění majetku, který jeden z manželů užíval k podnikání. V tomto případě mohou nastat dvě situace. Byl-li majetek, se kterým zemřelý manžel podnikal, součástí společného jmění manželů, určí soud výše zmíněným postupem majetek, který připadne zemřelému

manželovi a tím je vlastně určen předmět dědictví. V druhém případě - tedy byl-li majetek užívaný k podnikání vyloučen ze společného jmění manželů dohodou nebo rozhodnutím soudu, jde o majetek ve výlučném vlastnictví zemřelého manžela a tento se stane předmětem dědictví.

Závěrem je třeba opět připomenout, že předmětem dědictví nejsou pouze práva zůstavitele, ale na dědice spolu s nimi přecházejí (neodmítne-li celé dědictví) i povinnosti, tedy pasiva, dluhy zůstavitele, pokud nezanikly smrtí zůstavitele.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)